

Pastorační dopis se zamyšlením o mlčení, živé naději a pokoji

Sestry a bratři,

prožíváme neobvyklou situaci, kdy se pandemie znovu vrátila v nové intenzitě a mění životy lidí, společnosti a našeho státu. Každý z nás se s touto situací vyrovnává, i když jiným způsobem, jak zasahuje průběh pandemie do našeho pracovního i osobního života. Jako věřící křesťané prožíváme tuto situaci v celé její tíži lidského utrpení a bolesti. Přicházejí otázky, proč u někoho má nemoc tak těžký průběh, a dokonce umírá, a někdo nákazu nebezpečným virem ani tolik nepocítí.

V takových těžkých dobách, jako je ta současná, se naše pozornost soustřeďuje na ujištění apoštola Pavla z listu Římanům: „Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“ (Ř 8,28). V tomto povzbuzení apoštola se hovoří o milujících, tedy o těch, kteří milují Boha. Ale současně nelze milovat Boha bez lásky k člověku (1 J 4,20). Jestliže je v nás znovu probouzena a bude prohloubena láska k Bohu, k druhým lidem, ale i ke stvoření, pak toto těžké období pro nás má smysl.

Zasaženost pandemií nás přivádí ke snaze vysvětlovat ji a hodnotit ji, doprovází ji mnoho našich slov. Ano, je správné, když se různými cestami šíří evangelium a jeho kázání v době, kdy jsou uzavřeny pro věřící kostely a sbory. Ale nemáme tuto událost vnímat také jako výzvu ke zmlknutí, mlčení, ztišení se? V knize Kazatel je řečeno: „*Je čas mlčet i čas mluvit*“ (Kaz 3,7b). V Žalmu 62. zaznívá: „Jen zmlkni před Bohem, duše má, vždyť on mi naději vlévá“ (Ž 62,6). V případě údělu lidského utrpení a bolesti můžeme často jen mlčet. Jobovi přátelé se snažili mnohými slovy vysvětlit a zdůvodnit jeho situaci. Ale někdy je vhodnější tiché nesení situace než příliš mnoho slov (Jb 2,11-13). Jenom tehdy, když umlkneme a ztišíme se, můžeme naslouchat druhým a vnímat je, můžeme naslouchat i samotnému Bohu, který k nám různými způsoby promlouvá a někdy i velmi tichých a jemným hlasem (1 Kr 19,11-12).

Jan Amos Komenský ve spise „Jedno nezbytné“ vidí jako živou naději takovou, která je spojena s pílí (Jedno nezbytné, Kalich Praha 2020, s. 71). Křesťanská naděje neznamena pasivní odevzdanost a nečinnost, ale naopak aktivitu upřenou správným směrem. Co tedy máme činit? Stručně a výstižně to vyjadřuje profesor matematiky a věřící křesťan John C. Lennox ve své knížce, kterou v tomto roce napsal a vydal (Kde je Bůh v době koronaviru? Brněnská tisková misie Brno 2020). Uvádí trojí aktivní přístup. Prvním je, že máme dbát na rady odborníků a řídit se jejich pokyny. Biblickým slovem vyjádřeno „dbát na obezřetné rady“ (Př 5,2), neboť „kdo poslouchá rady, je moudrý“ (Př 12,15). Tím druhým přístupem je izolace od druhých, vzdálení se od nich. Izolace, odloučení od druhých nelze chápat jako trest, ale je to ochrana před nemocí a jejím dalším šířením. V knize Kazatel slyšíme: „*Je čas objímání i čas objímání zanechat*“ (Kaz 3,5b). Vztah k druhému člověku a vnitřní blízkost s ním si můžeme

uvědomovat silně právě tehdy, když jsme od něho vzdáleni. Tento čas vzdálení se od druhých i od společenství církve je příležitostí vidět nově tuto hodnotu druhých lidí, osobních vztahů a dar možnosti vzájemného setkávání a sdílení v prostorové a bezprostřední blízkosti. Třetím kladným přístupem je pomoc druhým. V takové mimořádné situaci jsou mnozí, kteří nasazují své vlastní zdraví a životy, aby druhým pomohli a zachránili je. Náleží jim za to uznání a velký dík. Ale jakákoliv drobná pomoc druhým je znakem toho, že v této pro všechny náročné situaci nejsme sobečtí a lhostejní, ale projevujeme konkrétní křesťanskou lásku i lidskou sounáležitost.

Jako křesťané si navzájem často přejeme „pokoj“. Je to chápáno ve svém původním biblickém významu pozdravu věřících lidí jako přání nejen klidu, ale celkové harmonie a plnosti dobra. V knize Kazatel zaznívá „**Je čas boje i čas pokoje**“ (Kaz 3,8b). Nyní je čas boje. Lidstvo bojuje s těžkou zákeřnou nemocí v celosvětovém měřítku. Přesto vyhlížíme k pokoji a toužíme po něm. Přání pokoje je zvláště důležité v této naší době. Tím pokojem je hluboká zakotvenost v Bohu (Fp 4,7). Je to pokoj, který nám nemůže dát svět, ale jen Ježíš Kristus. On nás posiluje a ubezpečuje: „Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám; ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se srdce vaše nechvěje a neděsí!“ (J 14,27).

Tento Kristův pokoj a mír v srdcích vám všem přeji, myslím na vás a spojuji se s vámi v modlitbách v této těžké době.

Tomáš Butta
patriarcha-správce církve

Dne 22. října 2020